

מישור חשבונות למוסדות ועוץ עסקי אביגיל שקוביצקי, רו"ח

ספטמבר 2014

3.2014.1

מישורים לעמותות

לכבוד

איגוד מנהלי הישיבות / איגוד מנהלי התתי"ם
שלום רב,
לבקשתכם, להלן סיכום של תיקון חוק העמותות:

עדכון חוק העמותות וחוק החברות לעניין חברות לתועלת הציבור

ביולי 2014 תוקן חוק העמותות, וחוק החברות לעניין חברות לתועלת הציבור.

עיקרי התיקון הם: הרחבת תפקידי ועדת ביקורת, חובת מינוי מבקר פנימי לעמותות גדולות, הסדרת היתר פרסום מידע על עמותות על ידי הרשם והסדרת פיקוח על העמותות (ביקורת עומק)

להלן נפרט את עיקרי התיקון. חוזר זה מנוסח לעמותות, אולם רוב הסעיפים תקפים גם לחל"צים בשינויים המחויבים.

החוק יכנס לתוקף בינואר 2015.

ועדת הביקורת - תוספת תפקידים ונוכחות בישיבות

תפקידיה של ועדת הביקורת כיום הם לבדוק את תקינות העמותה ולהציע דרכים לתיקון. בהוראות ניהול תקין נקבע כי עליה להמציא דוח על ממצאיה אחת לשנה.

א. בתיקון החוק הנוכחי נוספו לוועדת הביקורת תפקידים נוספים / הוראות:

✓ כאשר ועדת הביקורת מוצאת ליקוי מהותי, עליה לקיים ישיבה לעניין הליקוי, ללא נוכחות נושאי משרה¹ בעמותה. ולתת למבוקר להביע עמדתו.

✓ ועדת הביקורת תיבחן את מערך הביקורת הפנימית, את תפקודו של המבקר הפנימי ואת תוכנית העבודה שלו, אם קיים.

✓ ועדת הביקורת תבחן את היקף עבודתו של רואה החשבון ואת שכרו.

✓ ועדת הביקורת תקבע הסדרים לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי העמותה בקשר לליקויים בניהול ענייניה ולגבי ההגנה שניתן לעובדים שהתלוננו כאמור.

לתשומת לב: ועדת הביקורת לא צריכה לטפל בתלונות אלא לקבוע מנגנון בלבד!

ב. בישיבות הוועדה יהיה נוכח רק מי שרשאי להיות חבר בוועדת ביקורת. אולם נקבעו בחוק אפשרויות להתרת נוכחות עובד / היועץ המשפטי/המזכיר / רו"ח / המבקר הפנימי/אחר.

ג. תזכורת: את ועדת הביקורת יכול להחליף "גוף מבקר" - כלומר רואה חשבון שמבצע את תפקידי ועדת הביקורת. לא ניתן למנות את רואה החשבון המבקר את הדוחות הכספיים לגוף מבקר, שכן יש ניגוד עניינים בין התפקידים. בוועדת ביקורת צריכים לכהן לפחות שני חברים וגוף מבקר הוא יחיד.

ד. בחל"צ נקבע לוועדת הביקורת תפקיד נוסף, על ועדת הביקורת לבחון עסקאות עם צדדים קשורים ולפעול בהתאם להוראות החוק.

¹ "נושא משרה" - חבר ועד העמותה, המנהל הכללי של העמותה, משנה למנהל הכללי, סגן המנהל הכללי, כל מנהל הכפוף במישרין למנהל הכללי וכל ממלא תפקיד כאמור בעמותה אף אם תוארו שונה

מישורים לעמותות

מישור חשבות למוסדות ויעוץ עסקי
אביגיל שקוביזקי, רו"ח

חובת מינוי מבקר פנימי בעמותה-תקציר מידע

איזו עמותה חייבת במינוי מבקר פנים?

✓ עמותה שמחזור עולה על 10,000,000 ₪ תמנה מבקר פנימי.

מי יכול להיות מבקר פנים?

✓ בעל תואר אקדמאי/עו"ד/רו"ח שהוא בעל ניסיון של שנתיים לפחות בעבודת הביקורת, יחיד, תושב ישראל, שלא הורשע בעבירה שיש עמה קלון.

✓ המבקר הפנימי לא יהיה בעל ענין בעמותה, נושא משרה, או קרוב של אלה.

✓ רואה החשבון המבקר של העמותה (או מי מטעמו) לא יכול לשמש כמבקר פנימי.

ניגוד עניינים

✓ מבקר פנימי לא ימלא בעמותה תפקיד נוסף למעט תפקיד "הממונה על תלונות הציבור / העובדים".

✓ מבקר פנימי לא ימלא תפקיד העלול ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו כמבקר פנימי בעמותה.

תפקיד, סמכויות וממונים

✓ המבקר הפנימי יבדוק את תקינותן של פעולות העמותה מבחינת השמירה על החוק ונוהל עסקים תקין ויערוך את הביקורת על פי תקנים מקצועיים מקובלים.

✓ המבקר הפנימי יגיש לאישור הוועד הצעה לתכנית עבודה שנתית או תקופתית, לאחר שוועדת הביקורת בחנה אותה.

✓ המבקר הפנימי יגיש דו"ח על ממצאיו ליו"ר הוועד, למנכ"ל וליו"ר ועדת הביקורת. יו"ר הוועד או יו"ר ועדת הביקורת רשאים להטיל על המבקר הפנימי לערוך ביקורת פנימית, נוסף על תכנית העבודה, בעניינים שבהם יתעורר צורך לבדיקה דחופה.

✓ המבקר הפנימי יקבל הודעות על קיום ישיבות וועדת הביקורת ויהיה רשאי להשתתף בהן, כמו כן הוא רשאי לבקש כינוס וועדת הביקורת לפי דרישתו.

✓ הממונה הארגוני על המבקר הפנימי יהיה יו"ר הוועד/המנכ"ל, כפי שייקבע בתקנון, או בהעדר הוראה בתקנון, כפי שיקבע הוועד.

הפסקת כהונה

✓ המבקר הפנימי רשאי לדרוש ולקבל כל מסמך וכל מידע, שברשות העמותה או שברשות אחד מעובדיה.

✓ המבקר הפנימי חייב לשמור בסוד כל מסמך ומידע שהגיעו אליו עקב מילוי תפקידו.

מה ההבדל בין ועדת ביקורת לגוף מבקר?

✓ ועדת הביקורת כפופה לחברי האסיפה הכללית. ואילו המבקר הפנימי כפוף לחברי הוועד וההנהלה.

היקף העבודה

✓ לא נקבע בחוק הוראות מעשיות לגבי היקף עבודת הנדרש, תכיפות הגשת הדו"ח לוועד והכוונה לתוכנית עבודה. נראה כי על העמותה להפעיל שיקול דעת בהתאם להיקף פעילותה.

מישורים לעמותות

מישור חשבות למוסדות ויעוץ עסקי
אביגיל שקוביצקי, רו"ח

עיון ופרסום

בשל החשיבות בשקיפות בפעולתה של עמותה, וההסתמכות של הציבור על היכולת לעיין ולקבל מידע בעניינה של עמותה מרשם העמותות, הוחלט לתקן את סעיף 39 לחוק העמותות, כדי להבהיר ולהסדיר במפורש את הסדרי העיון אצל רשם העמותות ביחס לדיווחים ומסמכים העומדים לעיון הציבור הנוגעים לעמותה. זאת, הן לעניין הסמכות לפרסם דיווחים המוגשים על ידי העמותה באינטרנט, באתר רשם העמותות או באתר ה-GuideStar, והן לעניין הסדרי העיון בתיק העמותה.

עד היום רשם העמותות פרסם לציבור דוחות בסיסיים של עמותות: דוח כספי, מילולי, פרוטוקולים, וכו'.

מהיום, יורשה הרשם לפרסם גם ממצאי ביקורת עומק, התכתבויות עם העמותה, וחקירות ובלבד שלא יפורסמו פרטי זיהוי של צד שלישי. העשוי להיפגע, כגון: שמות התורמים לעמותה, שמות חמשת מקבלי השכר הגבוה. הפרסום של הליך בירור (ביקורת, חקירה וכדומה) יהיה רק עם סיום ההליך.

אדם המעוניין שמסמך מסוים הנוגע לעמותה לא יועמד לעיון הציבור, בשל קיומה של עילה חוקית, רשאי לפנות בבקשה מנומקת לרשם.

הדרכה

הרשם יפרסם מידע והנחיות לעמותות, ובמידת האפשר יתרשם מפעילותן ויערוך להן הדרכות, והכול כדי לסייע להן בניהול ענייניהן בהתאם להוראות החוק.

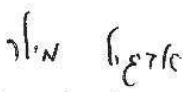
ביקורת עמותה

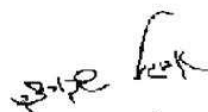
החוק מסדיר את סמכות הרשם למנות מפקחים וחקירים ואת סמכויותיהם: לדרוש מידע מעובד עמותה ובעל תפקיד בה, לבקר באתרי העמותה ועוד.

כמוכן הוסדרו הוראות לגבי אופן ביצוע ביקורת חיצונית (ביקורת עומק) ומינוי הבודקים.

חבר "מישרים לעמותות" לחוג *נהלתי* יעוץ ופיקוח מס' 46.
אנא ווערות נשמח לקבל אכתובת: cpa.mishor@cpa.mishor.co.il

כתמיד, נשמח לעמוד לשירותכם בכל שאלה ועניין

אביגיל מילר, רו"ח
מחלקת עמותות

אביגיל שקוביצקי, רו"ח

² "צד שלישי" – למעט העמותה, חבר ועד העמותה, חבר ועדת ביקורת או הטף המבקר של העמותה, חבר העמותה, המבקר הפנימי של העמותה, המנהל הכללי של העמותה, משנהו, סגנו וכל מנהל הכסוף אליו במישרין, וכל ממלא תפקיד כאמור בעמותה אף אם תוארו שונה.